

FORSLAG TIL REVISJON AV BRUKSREGLER FOR ESPEDALEN BYGDEALMENNING

FORORD

Disse bruksregler gitt med hjemmel i lov av 19. juni 1992 nr. 59 om bygdeallmenninger § 3 – 7, og er godkjent av Landbruks- og Matdepartementet etter bestemmelsene i samme lovs § 3 – 8.

Bruksreglene er bindende for allmenningsstyret og de eiendomsberettigede og bruksberettigede. Bruksregler skal legges til grunn for styrets forvaltning av allmenningen og de eiendomsberettigedes og bruksberettigedes utøvelse av bruksrettene, ved siden av bestemmelsene i lov om bygdeallmenninger og annet lovverk. For å få oversikt over de bestemmelsene som gjelder er det nødvendig å lese lovverk og bruksregler i sammenheng, samt å holde seg orientert om de avgjørelser som fattes av styret.

§ 1 FORMÅL

Formålet med disse bruksregler er å sikre en forsvarlig forvaltning og utnyttelse av allmenningen innen lovens rammer, slik at den kan opprettholdes som en fellesressurs til beste for de eiendomsberettigede og bruksberettigede, og dernest til beste for bosetting, næringsvirksomhet, naturmiljø og friluftsliv i bygdelaget.

§ 2 BRUKSRETT

2.1 Vilkår for bruksrett (lovens § 2 – 1)

Bruksrett ligger til jordbrukseiendommer innen det bygdelag som fra gammel tid har utøvd bruksrett i allmenningen. Med jordbrukseiendommer forstås eiendommer som etter dyrket areal, beliggenhet, bebyggelse og bruk har karakter av jordbruk.

2.2 Bruksrettsregister, eierskifte (lovens § 2 – 5)

Styret har ansvar for at det føres register over eiendommer med tilliggende bruksrett. Registeret er grunnlaget for manntallet ved valg av allmenningsstyre. Registeret skal inneholde opplysninger om hvem som til enhver tid utøver bruksretten.

Ved eierskifte og endringer med hensyn til utøvelse av bruksretten, eller stemmerett ved allmenningsstyrevalg, skal eieren gi skriftlig underretning til styret.

2.3 Bortfall av bruksrett (lovens § 2 – 6)

For bortfall av bruksrett gjelder lov om bygdeallmenninger § 2 – 6. Etter denne bestemmelse faller bruksretten bort:

1. Hvis jordbruksdriften på eiendommen blir lagt ned, og
 - a) Jorda tas i bruk til annet formål, eller
 - b) blir liggende nede i et sammenhengende tidsrom av fem år.
2. Hvis eiendommen ved frasalg, annen frivillig avståelse, ekspropriasjon eller omdisponering mister sin karakter av jordbruk.

Bortfall av bruksrett inntreer først når styret har truffet avgjørelse om det, og eieren av den eiendom det gjelder er underrettet om avgjørelsen. Når vilkårene foreligger har styret plikt til å treffe avgjørelse om bortfall av bruksrett.

§ 3 FORVALTNING OG ADMINISTRASJON

3.1. Allmenningsstyret (lovens § 3 – 1)

Styret skal bestå av 6 medlemmer og like mange varamedlemmer.

3.2. Styrets oppgaver og myndighet (lovens § 3 – 2)

Styrets representere både eier- og bruksrettsinteressene og har til oppgave å forestå forvaltningen av allmenningen i samsvar med lovverket og disse bruksregler.

Styret har myndighet til å avgjøre alle spørsmål i forbindelse med allmenningens forvaltning og drift, herunder spørsmål om bruksrett, når ikke annet følger av lovverket. Styrets avgjørelser kan ikke påklages.

3.3. Regnskap (lovens § 3 – 10)

Styret er ansvarlig for at regnskapsførsel skjer i overensstemmelse med lov om bygdeallmenninger § 3 – 10 og regnskapsloven, eventuelt etter nærmere bestemmelser for regnskapsførselen fastsatt av departementet.

3.4. Disponering av overskudd

- Allmenningens midler og eiendeler utover allmenningsgrunnen tilhører enten Allmenningsskassen, Allmenningens fond til allmenningens forbedring, eller Allmenningens erstatningsfond.

Bestemmelser for Allmenningens fond til allmenningens forbedring:

- Fondet forvaltes av allmenningsstyret i henhold til følgende bestemmelser.

- Innskudd i fondet kan kun foretas med midler som skriver seg fra inntekter ved utnyttelse, salg, mv. av allmenningssgrunnen.
- Allmenningssstyret avgjør løpende, om og i hvor stor grad det ved disponering av årlig overskudd skal foretas overføring til fondet.
- Innskutt kapital i fondet, kan ikke benyttes på annen måte enn avkastningen av fondet, og ved plassering av fondsmidler. Plassering av fondsmidlene skal skje slik at de i størst mulig grad gir løpende og sikker avkastning.
- Avkastningen av fondet skal kun benyttes til forbedring av allmenningen eller til allmenne formål. Avkastningen kan ikke brukes til ytelser eller bidrag til de bruksberettigede. Bruk av avkastning av fondsmidlene til allmenne formål krever samtykke fra Landbruksdepartementet.
- Allmenningens regnskap skal føres slik at det løpende gir oversikt over innskutt kapital, årlig avkastning, akkumulert avkastning og hva som i det enkelte år er brukt av fondets avkastning.

Bestemmelser for Allmenningens erstatningsfond:

- Fondet forvaltes av allmenningssstyret i henhold til følgende bestemmelser:
- Innskudd i fondet kan kun foretas med midler som skriver seg fra, erstatning for vern av allmenningssgrunn, avståelse av allmenningssgrunn ved ekspropriasjon, salg under trussel om ekspropriasjon, eller salg i en situasjon hvor kjøper har ekspropriasjonshjemmel.
- Allmenningssstyret avgjør løpende, om og i hvor stor grad det ved disponering av årlig inntekter skal foretas overføring til fondet.
- Fondets midler skal plasseres slik at de i størst mulig grad gir løpende og sikker avkastning.
- Uttak av innskutt kapital kan som hovedregel kun skje til kjøp av eiendom som kan inkorporeres i allmenningen og andre allmenningssformål, herunder investeringer til økning av verdien av allmenningssgrunnen.

- Avkastningen av fondet kan benyttes på samme måte som innskutt kapital, og i tillegg utgjøre et bidrag til dekning av eventuelt vedtatte bruksrettsytelser, tilskudd og kontantutbytter til de eiendoms- og bruksberettigede.
- Allmenningens regnskap skal føres slik at det løpende gir oversikt over innskutt kapital, årlig avkastning, akkumulert avkastning og hva som i det enkelte år er brukt av fondets midler og avkastning.

3.5. Revisjon (lovens § 3 – 11)

Revisor velges av årsmøtet og skal være registrert eller statsautorisert. Som revisor kan velges et selskap som driver revisjonsvirksomhet. Dersom årsmøtet foreslår andre revisjonsordninger skal disse godkjennes av departementet

3.6. Årsmøte (lovens § 3 – 13)

Årsmøte skal holdes av de eiendomsberettigede og bruksberettigede hvert år innen utgangen av april måned. Møtet sammenkalles med minst tre ukers varsel.

§ 4 VALG AV ALLMENNINGSSTYRE

Styret velges av årsmøtet, av og blant de eiendomsberettigede og bruksberettigede, i henhold til manntallet og for øvrig slik som bestemt i lov om bygdeallmenninger kap. 4. Valget tilrettelegges og ledes av en valgkomite som velges på årsmøtet i forbindelse med styrevalget.

§ 5 BEITE OG SETER

5.1. Beiterett (lovens § 6 – 1)

Eiendom med tilliggende bruksrett i allmenningen har rett til beite med så stor besetning som kan vinterføs på eiendommen.

5.2. Beitebruksregler (beiteordning) (lovens § 6 – 3)

Styret skal sørge for en fornuftig utnyttelse av beiteressursene i allmenningen, under hensyn til allmennings flerbruksutnyttelse. Styret skal til enhver tid vurdere beitebeleggets størrelse og kan om nødvendig sette forbud mot beiting i deler av allmenningen, eller med visse slags dyr eller for et bestemt tidsrom.

Styret kan pålegge de beiteberettigede å opprette beitelag, og pålegge beitelagene å sørge for organisert tilsyn og sanking av dyr på beite. Foran hver beitesesong skal beitelagene gi melding til styret om det påregnelige antall dyr som skal slippes.

5.3. Disponering av ledig beite (lovens § 6 – 2)

Beite som ikke benyttes av de bruksberettigede kan allmeningsstyret gi andre adgang til å bruke. Vilkårene for bruken fastsettes i avtale.

5.4. Behandling av seterhus når bruksretten eller rett til opptatt seter er falt bort (lovens § 6 – 8)

Hus på nedlagte setre kan bare selges til eier av annen eiendom med tilliggende bruksrett i allmenningen.

§ 6 JAKT- OG FISKEBUER

6.1 Rett til jakt- og fiskebuer

Eiendom tilliggende bruksrett i bygdeallmenningen, jfr. § 2 – 1, har rett til å få utvist tomt til jakt/fiskebu og/eller naust i allmenningen, enten alene eller sammen med andre, i samsvar med godkjente kommunale planer. Allmeningsstyret fastsetter nærmere regler for bygging av buer og naust som nevnt.

6.2 Salg av jakt- og fiskebuer

Jakt- og fiskebuer kan bare selges til eiere av annen eiendom med tilliggende bruksrett i allmenningen.

6.3 Behandling av jakt- og fiskebuer når bruksretten er bortfalt

Ved bortfall av bruksrett skal jakt- og fiskebu selges eller rives innen 2 år.

6.4 Bruk av jakt- og fiskebuer i allmenningen

Jakt- og fiskebuer i allmenningen kan kun disponeres av bruksberettigede.

6.5 Avgift til dekning av kostnader

Styret kan fastsette en årlig avgift for eierne av jakt- og fiskebuer i allmenningen til dekning av kostnader til infrastruktur som veger m.v..

§ 7 JAKT OG FANGST

7.1 Forvaltningen av jakt og fangst (lovens § 7 – 6)

Jakten i allmenningen forvaltes av styret i samsvar med disse regler. Styret skal herunder ta sikte på et fornuftig viltstell og rasjonell utnyttelse av jakten og fangsten i allmenningen. Styret skal videre arbeide for at jaktlovgivningen og allmenningens egne jaktregler blir overholdt.

7.2 Jaktkort for småviltjakta (lovens § 7 – 7)

Ingen må drive jakt og fangst av småvilt i allmenningen uten å ha jaktkort i samsvar med disse regler. Jaktkortet skal lyde på navn og kan ikke overdras. Det skal alltid bringes med under jakten og forevises på forlangende. For de eiendomsberettigede og bruksberettigede er utsendt bruksrettsbevis gyldig som jaktkort for småvilt.

Jaktkort er kun gyldig sammen med kvittering for betalt jegeravgift.

Alle som har bruksrett i allmenningen, med huslyd, har når vilkåret i forrige ledd er oppfylt, krav på å få utstedt gratis jaktkort, som likevel ikke gir adgang til jakt på elg, hjort eller rådyr.

Styret avgjør i hvilken utstrekning andre enn dem som går inn under forrige ledd skal få adgang til jakt i allmenningen.

Dersom jakten leies bort, kan dette skje for ett år om gangen. Betingelsene fastsettes av styret etter at vedkommende kommunale organ har uttalt seg om utkast til leieavtale. Bruksberettigede som ønsker å jakte kan ikke utelukkes selv om jakten leies bort.

7.3 Avgift for ikke bruksberettigede. Jaktåret m.m.

Avgift for jakt for ikke bruksberettigede, som gjelder annet vilt enn hjort, elg og rådyr, bestemmes av styret. Ansatte i allmenningen som etter instruks er jaktoppsyn, kan få jaktkort uten avgift. Jaktåret regnes fra 1. april til 31. mars. Jakten bortsettes av styret etter kunngjøring på allmennings hjemmeside god tid i forveien.

7.4 Begrensninger i jaktadgangen (lovens § 7 -6)

Styret kan foreta innskrenkninger med hensyn til tiden, området og måten for utøvelse av jakt og fangst, når dette etter styrets mening er nødvendig. Styret kan også, dersom det finnes hensiktsmessig, dele allmenningen i to eller flere jaktområder (terreng).

For styret treffer vedtak i henhold til foranstående bestemmelser skal vedkommende kommunale organ være gitt anledning til å uttale seg.

7.5 Sturviltjakt

Styret bør sørge for at allmenningen deltar aktivt i forvaltningen av sturvilt med en felles forvaltningsplan for et større geografisk område.

Sturviltjakten bortsettes av styret etter kunngjøring på hjemmesida til allmenningen i god tid i forveien. For det antall rådyr som eventuelt blir tillatt felt, utstedes det særskilte kort som gir adgang til å felle ett dyr, og avgiften for dette fastsettes av styret.

7.6 Rapportplikt (lovens § 7 -6, viltlovens § 50)

De som får jakte i allmenningen, plikter å gi de opplysninger over felt og fanget vilt som blir krevet av styret, eller som blir pålagt av viltmyndighetene. Styret er ansvarlig for å gi de oppgaver som viltmyndighetene måtte forlange med hjemmel i lov om viltet.

7.7 Inntekter. Oppsyn (lovens § 7.6)

Inntektene ved salg av og bortleie av jakt skal gå inn i allmennings kasse. Styret skal ansette nødvendig jaktoppsyn som lønnes av allmenningskassen. Hvis forholdene ligger til rette for det kan styret samarbeide med andre områder om felles oppsyn. Styret kan herunder bestemme at jaktoppsyn og oppsyn med beitedyr i allmenningen kan kombineres.

Styret skal påse at oppsynet i allmenningen er effektivt og at overtredelse blir innberettet til styret. Det påligger styret ved formannen, eller andre som styret bemyndiger, å anmelde overtredelser til politiet.

§ 8 FISKE

8.1 Forvaltningen av fisket (lovens § 8 – 7)

Fisket i allmenningen forvaltes av styret i samsvar med disse regler. Styret skal herunder ta sikte på et fornuftig fiskestell og en rasjonell utnyttelse av fisket i allmenningen. Styret skal videre arbeide for at allmennings fiskeregler blir overholdt.

8.2 Fiskekort (lovens § 8 – 8). Fiske med annen redskap enn krok (lovens § 8 – 2)

Ingen må drive fiske i allmenningen uten på forhånd å ha løst fiskekort i samsvar med disse regler. Fiskekortet skal lyde på navn og kan ikke overdras. Det skal alltid bringes med under fisket og forvises på forlangende.

Alle som har bruksrett i allmenningen, med huslyd, har når vilkåret i forrige ledd er oppfylt, krav på å få utstedt gratis fiskekort.

Utsendt bruksrettsbevis til de eiendomsberettigede og bruksberettigede i allmenningen er gyldig som fiskekort.

Styret avgjør i hvilken utstrekning fiskekort skal utstedes til andre enn dem som går inn under bestemmelsen i forrige ledd. Kommunale myndigheter skal på forhånd være gitt anledning til å uttale seg. Styret kan også bestemme at det skal være adgang til å fiske med annen redskap enn krok og fastsette betingelser for slikt fiske.

8.3 Begrensninger i fiskeadgangen (lovens § 8 – 7). Samarbeide med tilgrensende eiendommer (lovens § 8 – 4).

Styret kan foreta innskrenkninger med hensyn til tiden, området og måten for utøving av fiske i allmenningen, når dette etter styrets mening er nødvendig. Før slike innskrenkninger foretas skal kommunale myndigheter være gitt anledning til å uttale seg.

Der hvor forholdene ligger til rette for det kan allmenningen samarbeide med tilgrensende områder om felles tiltak til fremme av fisket, felles fiskekort eller felles fiskeregler. I grensevassdrag bør styret samarbeide med naboer om felles fiskeregler m.m.. Kommunale myndigheter skal gis anledning til å uttale seg om slike saker før de settes i verk.

8.4 Avgift for fiskekort (lovens § 8 – 8)

Avgift for fiskekort for ikke bruksberettigede fastsettes av styret. Ansatte i allmenningen som etter instruks er fiskeoppsyn kan få fiskekort uten avgift.

8.5 Inntekter. Oppsyn (lovens § 8 – 7)

Inntektene av fiskekortsalg skal gå inn i allmenningsskassen. Styret sørger for nødvendig oppsyn som lønnes av allmenningen. Styret skal påse at oppsynet er effektivt, og at overtredelser av lover og regler blir innberettet til styret. Det påligger styret ved formannen, eller andre som styret bemyndiger, å anmelde overtredelser til politiet.

§ 9 VEDHOGST OG NEVERFLEKKING

Allmenningsstyret, eller den dette bemyndiger, kan gi tillatelse til hogst av ved i allmenningen, etter merking og utvisning av de trær som kan hogges. Neverflekking er tillatt bare på trær som samtidig kan hogges til ved.

§ 10 OVERTREDELSER

Overtredelse av disse bruksregler kan medføre politianmeldelse og straff med bøter, jfr. Bygdeallmenningslovens § 9 – 3 for så vidt ikke strengere straffebestemmelser kommer til anvendelse på forholdet.

§ 11 IKRAFTTREDELSE

Disse bruksregler er godkjent av Landbruks- og Matdepartementet xx.xx.xxxx og trer i kraft fire uker etter at de er kunngjort. Fra samme tidspunkt oppheves tidligere bruksregler for Espedalen bygdealmening.

Bruksreglene skal gjennomgås, og eventuelt endres, minst hvert 20. år.